

Վ. ՏԱՐԱՆԳԻՆ

Բարձրունք քեկնած, քենոս ու սրտով,
 Արահամն անհուն
 Կը մնար բանտուած օրերէ ի վեր
 Վրանին ներքեւ,
 Աչքն իր սեւեռուն համբուն ամայի,
 Ուրկէ մեկնեցան Սառայի վնուով
 Իսմայիլ, Հագար.
 Խղնի խայր, կորանք,
 Կ'ընկնէին սիրսն իր:

Արահամն անխօս,
 Կը մնար բանտուած իր վրանին տակ,
 Բայց միտքն իր ուկէան
 Խոկումներու լոյծ,
 Ալիքներու պէս իր քումքը փակած,
 Մեծ անապատի աւազներն ի վար՝
 Կ'անէր, կը մեծնար:

Իր ձագէն հեռու քոչունի նըման՝
 Սիրսն իր արիւնոս, անյոյս կը նըչար.
 Ո՛վ փաղցր անդունդ մարդոց հոգիին,
 Որ կը լեցուի լոկ
 Ջերմ արցունքներով...:

Անապատն անա,
 Ծով աւազներու.
 Հորիզոնին դէմ երկինքն է անհուն
 Հայելի կախարդ,
 Ու միջոցն ի վար խորսակուած նա է
 Ճամբորդն յոգնասանջ,
 Հուլերէն փուռով
 Սաղարթի նըման:

Անապատն անա,
 Լեցուն ձայներով շնագայլերու,
 Բացուող վիին մ'ինչպէս
 Ոսկերուն անոնց՝
 Որոնք դեռ երէկ այնքան քրտէն
 Իր ծոցը ինկան:

Արեւն անհուն աչք արիւնով լեցուն
 Զիրենի հալածող,
 Զէր շարժէր նոյնիսկ թեր թռչունին
 Ամայփին վերել:

Բայց արգար է Տէր,
 Ե՞րբ է մնացեր որքն առանց հացի,
 Եւ թռչունն անթոյն,
 Երբ խաղաղ աչքով նայեր են երկնի
 Կապոյսին անհուն:

Հեռուն, շատ հեռուն,
 Հորիզոններու վարագոյրին դէմ,
 Ովասիսն ահա, թաւ ու ծփացող
 Լուսաւ մը ինչպէս կապոյսներու ծոց:

Յոգնած էր Հագար ու մսամոլոր,
 Գոգն անապատին այդ անտրական,
 Իր փոշին սրտում կ'երթար Իսմայիլ,
 Ծառէն անջատած
 Ոս մ'ինչպէս ցամաք:

— Ո՞ր կ'երթանք այսպէս,
 Ո՞ր կը սանիս մեզ
 Ողորմած Աստուած,
 Հորիզոնին դէմ նակասագրին գոց,
 Քալեր եմ Քեզի, կամփիդ անայլայլ,
 Տարիներ երկար,
 Երբ չէր իսկ հրնար ըսուերդ որոշել
 Գետերուն վրայ արցունքներու մութ.
 Եւ այժմ ինկած գիրկն աւազներուն
 Եւ մեծ լրուրեան,
 Քեզի կը յառին անգամ մը նորէն
 Աչքերըս անդունդ,
 Փորում վիշտերու
 Սուր դանակներով,
 Քեզ միայն ունիմ իբրեւ յոյս վերջին՝
 Տէր նախախնամող
 Եւ ամենաշեւ:

Այսպէս կը խոկար,
Վարուած Հագար,
Մահուան համբուն մէջ
Մահն ավափելէն:
Զէր մհածէր ան այլեւս իր վաղուան,
Ծնած էր գերի, ապրած տառաքալս,
Ըսպասելով միշտ արեւին լրման,
Որ չէր շողացած իր հոգիին խոր
Արցունքներէն վերջ:

Զէր ուզեր ապրիլ,
Երբ հովը մահուան կ'ոլորէր այսպէս
Անգութ, անտարբեր,
Հուրներն իր ջանին
Այլեւս նըւաղ:
Վերջալոյսին դէմ կեանքին իր տեսում,
Կը շողար սակայն մոմն Խմայիլի
Օրերուն անոյշ,
Քաղցր, անդիմադիր:
Ամէն ինչ կորսուած կը բուէր իրեն,
Անապատին մէջն այդ անմարդաձայն,
Աւազաբումբին՝ կ'իյնար խորհակուած,
Ինչպէս կը կրփի ծառն արմատախիլ
Հովերէն ուժգին,
Խմայիլ կուլար՝ փարած մօր կուրծքին:
Յետոյ գրկախառն,
Ըսին իրարու մայր ու երեխան,
Մօտ է մեր վախճանն,
Փառք տանք Աստուծոյ
Ու բող Ան ընէ դատաստանը մեր:

Զորցած էր արցունքն անոնց բիբերուն,
Խմայիլ կոթնած մօր բազուկներուն
Կը մընար շրւար,
Հօտէն անջատուած գառնուկի նըման:

Սառած կամար էր
Երկինքն անալալ,
Աւազներուն դէմ:

Շրջին մը գիրենք արքնուց յանկարծ
Թմբիրէն մահուան,
Իրենց փոլն ի վեր մութին մէջ կարող
Շողի մը նըման,
Խաղաղ, ժրպատէմ
Հրեշտակը տեսան :

Կեանքը պարգեւն է Աստուծոյ, Հագա՛ր,
Ուկիսանն ի՞նչ կ'արժէ
Մօտիկը դուած գութին անսահման
Սիրոյն Աստուծոյ,
Մարդոց ոխին դէմ,
Արեւը ինչպէս ամպերուն վրեւ
Թեւն իր երկարող.
Եւ արեւն Անոր քաղցր է եւ առաս,
Վրան արդարին ու մեղաւորին,
Վրան մարդերու,
Աւխարհին քրեուառ :

Ուլասիսն անա հորիզոնին դէմ,
Իբրեւ վերջակէտ քափառումին ձեր,
Ուր հոգեզուարթ
Ծառ, ծաղիկ, կանաչ,
Արեւին ներքեւ կը բանան ժրպիտ,
Ուր հողն յոյզերով գիտէ սարսուռ,
Եւ ջուրերն անուշ հե՛հեաքներ ունին
Իրենց ցրփներուն,
Մինչ օդն առնուան գինի մը ինչպէս
Հոգին անուշող :

Հագար՝ արքնցած երազէ մ'անհուն,
Ոչինչ կը տեսնէր
Իր շուրջն ու հեռուն,
Մեկնած էր հրեշտակ,
Հորիզոնին դէմ ուլասիսն աղուոր,
Անոնց նայուածքին՝
Կը քաղցրանար լուռ :

ԵՂԻՎԱՐԴ